

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni împotriva Companiei de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Buruiana Gheorghe cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru,

(Dosarul nr. 2ra-1440/23
NR.PIGD 2-19108943-01-2ra-15092023)

Recursul inadmisibil este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a acesteia.
--

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, R. Pulbere, D. Dulghieru)

09 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de
Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni,
Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*
Oxana Parfeni,
Ion Munteanu, *Judecători*
constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 28 iunie 2019, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Galas” SA, intervenient accesoriu Buruiana Gheorghe cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că la 20 ianuarie 2017, în calitate de asigurator a încheiat cu D.M., în calitate de asigurat, contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto-casco nr.*****, prin care a fost asigurat automobilul de model „*****”, anul producerii *****, număr de înregistrare *****, contra mai multor riscuri, inclusiv și riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

3. La 22 octombrie 2017, ora 13:20, în mun. Chișinău, s-a produs un accident rutier, unde autovehiculul de model „*****”, cu nr. de înregistrare *****, condus de Buruiana Gheorghe a tamponat automobilul de model „*****”, anul producerii *****, număr de înregistrare *****, condus de D.M.

4. La momentul accidentului rutier, autovehiculul de model „*****”, cu nr. de înregistrare *****, condus de Buruiana Gheorghe deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă, eliberată de CA „Galas” SA, valabilă la momentul producerii accidentului rutier.

5. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 20 decembrie 2017, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Buruiana Gheorghe pentru încălcarea prevederilor pct.45 alin.(1) din Regulamentul circulației rutiere, fapta fiind calificată în baza art.242 alin.(2) din Codul contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de ***** de lei.

6. Prin hotărârea din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. ***** din 20 decembrie 2017 întocmit în privința lui Buruiană Gheorghe pe indicele contravenției prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravențional și anulată decizia agentului constatator prin care a fost aplicată sancțiune lui Buruiană Gheorghe sub formă de amendă în mărime de

***** de lei și ***** punct de penalizare, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Buruiană Gheorghe din lipsa faptei contravenționale.

7. În același timp, în hotărârea nominalizată Judecătoria Chișinău, sediul Centru a constatat că vinovat de tamponarea autovehiculului de model „*****”, cu număr de înmatriculare ***** , condus de D.M., a fost recunoscut Buruiana Gheorghe, fapt recunoscut de către ultimul în procesul dat de judecată.

8. Părțile implicate în accidentul rutier au declarat cazul dat la companiile de asigurări cu care aveau întocmite contracte de asigurare.

9. Drept rezultat, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a pornit dosarul de daune nr.***** din 31 octombrie 2017.

10. La 03 noiembrie 2017 și 08 noiembrie 2017, a fost întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor semnate de părțile implicate și de reprezentantul CA „Galas” SA.

11. Urmare a examinării dosarului de daune s-a constatat că cazul declarat este caz asigurat și urmează a fi despăgubit.

12. În rezultatul calcului s-a stabilit că despăgubirea de asigurare a automobilului avariat de model „*****”, cu număr de înmatriculare ***** , constituie suma de ***** de lei.

13. Conform dispozițiilor nr.***** din 16 februarie 2018 a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea persoanei păgubite despăgubirea de asigurare în sumă de ***** de lei.

14. Suma despăgubirii în mărime de ***** de lei a fost virată la unitatea de specialitate SC „*****” SRL pentru asigurat, fapt confirmat prin ordinul de plată, iar suma de ***** de lei a fost achitată în numerar asiguratorului.

15. Cu trimitere la prevederile art.1329 alin.(1) din Codul civil, reclamanta a indicat că, având în vedere că persoana responsabilă de cauzarea prejudiciului în rezultatul unui delict deține contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto la CA „Galas” SA, iar reprezentantul ultimei a contrasemnat procesul-verbal de constatare a pagubelor, în temeiul Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, este îndreptățită să se adreseze asiguratorului RCA cu solicitarea recuperării sumei prejudiciului în limita răspunderii sale prevăzute la art.40 alin.(7).

16. Cu trimitere la art.22 alin.(11) din Legea nr.414/2006 reclamanta a menționat că potrivit normei date de drept în cazul în care la data producerii accidentului rutier, persoana păgubită are încheiat contract de asigurare benevolă de bunuri (CASCO) pentru bunurile avariate sau distruse prin accident de autovehicule, aceasta va fi despăgubită în temeiul

contractului respectiv. Iar, conform art.22 alin.(12) din Legea nr.414/2006, în cazul când persoana păgubită se adresează asiguratorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asiguratorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi.

17. La caz, asiguratorul a acoperit prejudiciul conform contractului de asigurare benevolă persoanei păgubite, respectiv este îndreptățită să se adreseze cu prezenta acțiune de preluare a riscului asiguratorului împotriva asiguratorului de răspundere civilă auto privind încasarea sumei achitate, care nu va depăși limitele prevăzute de art.14 din Legea nr.414/2006.

18. Documentele necesare finalizării dosarului de daune au fost prezentate CA „Galas” SA, acte suplimentare nu au fost solicitate.

19. Cu trimitere la art.28 alin.(1) și (3) și art.19 alin.(1) lit.d) din Legea nr.414/2006, reclamanta a notat că după achitarea despăgubirii de asigurare conform contractului CASCO, persoana păgubită a cedat dreptul de creanță față de delincvent CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, care a subrogat în drepturi pe asiguratul său, D.M., și în limita despăgubirii achitate, este în drept de a formula pretenții față de responsabilul de producerea pagubei sau față de asiguratorul RCA la care acesta s-a asigurat de răspundere civilă.

20. La 03 martie 2018, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a înaintat CA „Galas” SA reclamația nr.*****, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare în mod benevol, însă prin răspunsul din 25 ianuarie 2019 a primit refuz în achitarea despăgubirii de asigurare, fapt ce a generat înaintarea prezentei acțiuni în ordine de regres.

21. În contextul enunțat, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a solicitat admiterea acțiunii, încasarea în ordine de regres din contul CA „Galas” SA în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în sumă de ***** de lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de ***** de lei pentru asistență juridică și ***** de lei taxa de stat.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

22. Prin hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost parțial admisă acțiunea depusă de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA. S-a încasat din contul CA „Galas” SA în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA suma de ***** de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, ***** de lei cheltuieli de asistență juridică și ***** de lei taxa de stat achitată la depunerea acțiunii, în total ***** de lei.

În rest, acțiunea CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a fost respinsă ca neîntemeiată.

23. Prima instanță a motivat soluția de admitere parțială a acțiunii, constatând că la 20 ianuarie 2017 între CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, în calitate de asigurător, și D.M., în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto-Casco nr. *****, prin care a fost asigurat automobilul de model „****”, anul producerii *****, număr de înmatriculare *****, contra mai multor riscuri, inclusiv și de riscul contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație. La 22.10.2017, orele 13:20, în mun. Chișinău s-a produs un accident rutier, în rezultatul căruia autovehiculul de model „****”, cu număr de înmatriculare *****, condus de către Buruiana Gheorghe s-a tamponat cu automobilul de model „****”, cu număr de înmatriculare *****, condus de D.M. după care, din inerție, a fost proiectat în spate, tamponând automobilul „****”, cu n/î *****, condus de R.M.

24. Prima instanță a stabilit că la momentul accidentului, autovehiculul de model „****”, cu număr de înregistrare *****, condus de Buruiana Gheorghe, deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă, eliberată de CA „Galas” SA, valabilă la momentul producerii accidentului rutier.

25. De asemenea, instanța de fond a reținut că la 20.12.2017, agentul constatator a întocmit în privința lui Buruiană Gheorghe procesul-verbal cu privire la contravenție nr. *****, în baza art.242 alin.(2) din Codul contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de ***** de lei și ***** puncte de penalizare.

26. Nefiind de acord cu decizia agentului constatator, la 15.01.2018, Buruiană Gheorghe a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției din 20.12.2017, indicând că își recunoaște vinovăția pentru tamponarea automobilului de model „****”, cu n/î *****, însă nu recunoaște vinovăția sa în partea ce ține de comiterea accidentului cu autoturismul „****”, cu n/î *****.

27. Prin hotărârea din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost repusă în termen contestația depusă de Buruiană Gheorghe, fiind admisă contestația și declarată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. ***** din 20.12.2017 întocmit în privința lui Buruiană Gheorghe, pe indicele contravenției prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravențional, cu anularea deciziei agentului constatator, prin care i-a fost aplicată sancțiunea lui Buruiană Gheorghe, sub formă de amendă în mărime de ***** de lei și ***** puncte de penalizare. Iar, prin decizia din 16 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca

nefondat recursul declarat de victima R.M., cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 05.04.2018, în cauza contravențională intentată în privința lui Buruiană Gheorghe.

28. Cu trimitere la prevederile art.1301, art.1315 alin.(1) lit.b) din Codul civil, art.15 alin.(1), (2), (4), art.16 alin.(1) și art.22 alin.(11) din Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, instanța de fond a considerat ca fiind neîntemeiat argumentul CA „Galas” SA precum că încetarea procesului contravențional în privința lui Buruiană Gheorghe din motivul lipsei faptei contravenționale este temei de reabilitare care exclude caracterul contravențional a faptei și respectiv inexistența condițiilor generale de antrenare a răspunderii delictuale. Or, dovada survenirii riscului asigurat, poate fi confirmată, în dependență de riscul asigurat (CASCO sau asigurare obligatorie de răspundere civilă auto), prin actele perfectate de către organele afacerilor interne, procuratură, serviciul protecției civile și situațiilor excepționale, unităților de pompieri, prin raporturile de expertiză a organelor competente, prin actele judecătorești de dispoziție. Lipsa deciziei agentului constator a organelor resort nu generează și respingerea în mod arbitrar a cererii de chemare în judecată.

29. La acest capitol, prima instanță a evidențiat că prin hotărârea irevocabilă a Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 05.04.2018 a fost admisă contestația și declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. ***** din 20.12.2017 întocmit în privința lui Buruiană Gheorghe.

30. În același timp, prima instanță a remarcat că la examinarea cauzei contravenționale instanța a reținut că prin declarațiile victimei D.M., date la etapa constatării faptei contravenționale, în coroborare cu probele administrate și cercetate în cazul contravențional, se confirmă pe deplin legalitatea constatării vinovăției lui Buruiană Gheorghe pentru încălcarea prevederilor art.242 alin.(2) din Codul contravențional, în accidentarea (primei tamponări) cu automobilul „*****”, cu n/î *****.

31. De asemenea, instanța de fond a reținut că Buruiană Gheorghe, în cauza contravențională, în cadrul ședinței de judecată, a recunoscut vinovăția pentru tamponarea automobilului de model „*****”, cu n/î ***** , însă nu a recunoscut vinovăția sa în accidentul nr.1 comis între automobilul condus de el și automobilului de model „*****”, cu n/î *****.

32. În contextul enunțat, prima instanță a rezumat că vinovăția lui Buruiană Gheorghe în comiterea contravenției prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravențional, prin accidentarea (primei tamponări) cu automobilul „*****”, cu n/î ***** , rezultă din suportul probator anexat la actele cauzei.

33. În același timp, instanța de fond a constatat că agentul constator nu a dovedit în instanța de judecată existența faptei contravenționale și vinovăția lui Buruiană Gheorghe în cazul tamponării cu automobilul de model „*****”, cu n/î *****, și ulterioară tamponare repetată cu automobilul de model „*****”, cu n/î *****, din care considerente instanța a încetat procesul contravențional în privința lui Buruiană Gheorghe, din motivul lipsei faptei contravenționale.

34. Prima instanță cu trimitere la prevederile art.123 din Codul de procedură civilă a dedus că, având în vedere că s-a constatat vinovăția lui Buruiană Gheorghe, prin urmare apare obligația CA „Galas” SA de reparare a prejudiciului în baza Legii speciale nr.414/2006.

35. Instanța de fond a concluzionat că încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Buruiană Gheorghe nu exonerează de răspundere CA „Galas” SA de la achitarea despăgubirilor de asigurare, or, vinovăția lui Buruiană Gheorghe pentru tamponarea automobilului de model „*****”, cu n/î *****, este constatată prin hotărârea judecătorească irevocabilă.

36. Cu trimitere la art.28 alin.(1) și art.19 alin.(1) lit.d) din Legea nr.414/2006, prima instanță a reținut că documentele necesare finalizării dosarului de daună au fost prezentate la CA „Galas” SA, iar alte documente suplimentare nu au fost solicitate.

37. Instanța de judecată a rezumat că, ținând cont de faptul că persoana responsabilă de cauzarea prejudiciului deținea contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto la CA „Galas” SA, ca rezultat, asigurătorul care a acoperit prejudiciul conform contractului de asigurare benevolă, este îndreptățit să se adreseze cu acțiune de preluare a riscului asiguratul împotriva asigurătorului de răspundere civilă auto privind încasarea sumei achitate care nu va depăși limitele prevăzute la art.14 din Legea nr.414/2006.

38. Totodată, prima instanță a reținut că prin Dispoziția nr.***** din 16.02.2018, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a recunoscut evenimentul produs drept caz asigurat și a dispus achitarea despăgubirii de asigurare în sumă totală de ***** de lei. Suma despăgubirii de asigurare în mărime de ***** de lei a fost achitată în felul următor: la contul unității de specialitate SRL „*****”- ***** de lei, iar suma ***** de lei a fost achitată, în numerar, M.D.

39. În circumstanțele reținute, prima instanță a conchis că după plata despăgubirii de asigurare conform contractului CASCO, păgubitul a cedat dreptul de creanță față de delicvent către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, ultimul a subrogat în drepturi pe asiguratul său D.M. și în limita despăgubirii achitate este în drept de a formula pretenții față de

responsabilul de producerea pagubei, ori către asiguratorul de RCA la care acesta s-a asigurat de răspunderea civilă.

40. Prima instanță a apreciat critic argumentul invocat în cadrul dezbaterilor judiciare de reprezentantul companiei pârâte cu privire la incorectitudinea calculării valorii despăgubirilor de asigurare. Or, compania pârâta nu a prezentat nici o probă relevantă care ar demonstra incorectitudinea evaluării daunei cauzate autoturismului „*****”, cu n/î ***** și depășirea limitei despăgubirii de asigurare prevăzută de lege, motiv pentru care instanța a apreciat critic alegerile companiei încasarea CA „Galas” SA în sensul enunțat.

41. Cele constatate a determinat prima instanță de a concluziona ca fiind întemeiată cerința CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu privire la încasarea din contul CA „Galas” SA în beneficiul sumei de ***** de lei cu titlu de despăgubire de asigurare.

42. Totodată, cu trimitere la art.82, art.94 alin.(1) și art.96 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prima instanță a notat că compania reclamanta CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de ***** de lei, formate din taxă de stat în mărime de ***** de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de ***** de lei.

43. La acest aspect, prima instanță a stabilit că la depunerea acțiunii reclamantul a achitat cu titlu taxei de stat suma de ***** de lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.***** din 18.06.2019 (f.d.7).

44. În contextul enunțat, prima instanță a considerat necesar de a încasa din contul pârâtei CA „Galas” SA în beneficiul reclamantei CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA suma de ***** de lei cu titlu de taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii proporțional pretențiilor admise.

45. Prima instanță a reținut că în prezentul proces compania reclamanta a fost reprezentată de avocatul Eșanu Mihail, în baza mandatului avocațial seria MA nr.1322063 din 23.06.2019 (f.d.2), iar pentru serviciile de asistență juridică de care a beneficiat a achitat suma de ***** de lei, fapt confirmat prin ordin de plată nr.***** din 18.06.2019 (f.d.34). Luând în considerație complexitatea cauzei, volumul de muncă depus de avocat, prestația efectivă, volumul activităților exercitate de avocatul Eșanu Mihail, inclusiv participarea în cadrul ședințelor judiciare, instanța de fond a constatat că onorariul avocatului în sumă de ***** de lei, ca mărime este nerezonabil în legătură cu suma cheltuielilor, din care motiv a considerat de a micșora această sumă până la ***** de lei, care este una reală, necesară, rezonabilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

46. La 28 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, CA „Galas” SA a depus apel (nemotivat) împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 25 noiembrie 2022, întru executarea încheierii din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea în care a fost admisă pretenția CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA privind încasarea sumei de ***** de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, ***** de lei cheltuieli de asistență juridică, ***** de lei taxa de stat, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depuse de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

47. Prin decizia din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de CA „Galas” SA și menținută hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

48. Instanța de apel a considerat soluția primei instanțe întemeiată, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

49. Instanța de apel nu a reținut argumentul apelantei CA „Galas” SA precum că încetarea procesului contravențional în privința Buruiană Gheorghe din motivul lipsei faptei contravenționale este temei de reabilitare care exclude caracterul contravențional a faptei și respectiv inexistența condițiilor generale de antrenare a răspunderii delictuale.

50. La acest aspect instanța de apel a remarcat că dovada survenirii riscului asigurat, poate fi confirmată, în dependență de riscul asigurat (CASCO sau asigurare obligatorie de răspundere civilă auto), prin actele perfectate de către organele afacerilor interne, procuratură, serviciul protecției civile și situațiilor excepționale, unităților de pompieri, prin raporturile de expertiză a organelor competente, prin actele judecătorești de dispoziție. Mai mult ca atât, lipsa deciziei agentului constatator a organelor resort nu generează și respingerea în mod arbitrar a cererii de chemare în judecată.

51. Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond just a apreciat temeinicia pretenției reclamantului privind încasarea din contul CA „Galas” SA în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA sumei de ***** de lei cu titlu de despăgubire de asigurare.

52. Instanța de apel a considerat că instanța de fond în concluziile sale a luat în considerare că la examinarea cauzei contravenționale

contravenientul Buruiană Gheorghe în ședință de judecată a indicat că recunoaște vinovăția pentru tamponarea automobilului de model „*****”, cu n/î *****, însă nu recunoaște vinovăția sa în partea ce ține de comiterea accidentului cu autoturismul „*****” cu n/î *****.

53. Instanța de apel a reținut că la examinarea contestației, instanța a statuat că vinovăția lui Buruiană Gheorghe în comiterea contravenției prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravențional prin accidentarea (primei tamponări) cu automobilul „*****”, cu n/î *****, rezultă fără echivoc din coroborarea mijloacelor de probă cercetate în cadrul ședinței.

54. Instanța de apel a stabilit că în cadrul procesului contravențional s-a constatat că agentul constator nu a dovedit în instanța de judecată existența faptei contravenționale și vinovăția lui Buruiană Gheorghe în cazul tamponării cu automobilul de model „*****”, cu n/î *****, și ulterioară tamponare repetată cu automobilul de model „*****”, cu n/î *****, din care considerente instanța a încetat procesul contravențional în privința lui Buruiană Gheorghe, din motivul lipsei faptei contravenționale.

55. Cu trimitere la prevederile art.123 CPC, instanța de apel a rezumat că se constată vinovăția lui Buruiană Gheorghe și apare obligația de reparare a prejudiciului de către CA „Galas” SA potrivit Legii speciale nr.414/2006.

56. În condițiile enunțate, instanța de apel a apreciat ca fiind justificat raționamentul instanței de fond precum că încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Buruiană Gheorghe nu exonerează de răspundere CA „Galas” SA de la achitarea despăgubirilor de asigurare, or, vinovăția lui Buruiană Gheorghe pentru tamponarea automobilului de model „*****”, cu n/î *****, a fost constatată prin hotărârea judecătorească irevocabilă.

57. La fel, instanța de apel a notat că instanța de fond întemeiat a respins argumentul apelantei CA „Galas” SA cu privire la incorectitudinea calculării valorii despăgubirilor de asigurare, or, cadrul legal relevant (Legea nr.414 din 22.12.2006) identifică expres că stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi, iar în speță suma de ***** de lei a fost suportată integral de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA ca despăgubire de asigurare, fapt confirmat prin constatările dosarului. Prin urmare, această sumă este opozabilă în deplină măsură apelantului CA „Galas” SA.

58. Instanța de apel a concluzionat că apelanta CA „Galas” SA nu a prezentat nicio probă relevantă care ar demonstra incorectitudinea evaluării daunei cauzate și depășirea limitei despăgubirii de asigurare prevăzută de lege.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS:

59. La 15 septembrie 2023, CA „Galas” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 17 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 10 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii acțiunii CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și încasarea din contul CA „Galas” SA în beneficiul ultimei a sumei de ***** de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, ***** de lei cu titlu de asistență juridică, ***** de lei taxa de stat, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depuse de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI:

60. În susținerea recursului CA „Galas” SA, cu trimitere la prevederile art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, a invocat că decizia instanței de apel se bazează pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

61. Instanța de apel a ignorat prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.414/2006, potrivit căroră asiguratorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratorului sau a utilizatorului de autovehicul.

62. Drept temei pentru plata despăgubirilor de asigurare atât în contractele CASCO, cât și în contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, constituie survenirea cazului asigurat, vinovăția persoanei răspunzătoare de cauzarea prejudiciului, legătura cauzală între accidentul de circulație produs și prejudiciul cauzat.

63. Nu va fi considerat drept dovadă a vinovăției asiguratorului/utilizatorului în comiterea accidentului rutier, cazul în care procesul contravențional a fost încetat în temeiul art.441 alin.(1) lit.a), art.19-31 din Codul contravențional.

64. Astfel, potrivit art.441 alin.(1) lit.a) din Codul contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazul în care nu există faptul contravenției.

65. Respectiv, încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenționale este temei de reabilitare care exclude caracterul contravențional a faptei.

66. Fapta de care a fost acuzat Buruiana Gheorghe a constituit acuzație în materie penală în sensul art.6 CEDO.

67. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudența CțEDO pentru a se vedea dacă o acuzație constituie „acuzație în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului național potrivit dreptului intern, fapta săvârșită de contravenient atrage răspunderea contravențională, natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetățenilor și are aplicabilitatea generală, natura și gravitatea sancțiunii aplicate.

68. Astfel, conform art.284 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură penală, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare și finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată.

69. Instanța de judecată nu poate invoca din oficiu vinovăția persoanei sau altă instanță, aceasta s-a pronunțat pe fondul cauzei și încetat procesul contravențional pe motiv că în acțiunile lui Buruiană Gheorghe anume accidentul rutier din 22 octombrie 2017, lipsește fapta contravențională.

70. Recunoașterea vinovăției de către Buruiana Gheorghe în procesul contravențional nu este suficientă pentru a constata vinovăția persoanei într-o faptă contravențională, or, instanța de judecată a examinat multiaspectual cauza contravențională în privința ultimului, concluzionând că în acțiunile acestuia lipsește fapta contravențională, adică vinovăția acestuia, criteriu necesar pentru survenirea răspunderii.

71. Având în vedere că prin hotărârea din 05 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost exclusă vinovăția lui Gheorghe Buruiana în comiterea contravenției – accidentul rutier din 22 octombrie 2017, această circumstanță exclude răspundere contravențională și civilă în baza contractului RCAI.

72. Recurenta a reținut că temeiul răspunderii delictuale îl constituie componenta delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, faptă ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită, prejudiciu și vinovăția.

73. Aceste condiții reprezintă condiții generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa unei condiții potrivit regulilor generale exclude răspunderea delictuală cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege, când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

74. Prin urmare, nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu.

75. A remarcat că la 03 noiembrie 2017, CA „Galas” SA și CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA au încheiat raportul de verificare tehnică a vehiculului prin care s-a constatat 18 deteriorări la autovehiculul „*****”, cu n/î *****. În raportul respectiv CA „Galas” SA a înaintat

obiecții asupra pretinselor deteriorări care nu au fost probate prin înscrisuri corespunzătoare.

76. De asemenea, în procesul-verbal de constatare întocmit de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, reprezentantul CA „Galas” SA, în temeiul art.21 alin.(5) din Legea nr.414/2006, a înaintat obiecții de pozițiile 7,8, dat fiind faptul că acestea nu au survenit ca urmare a producerii accidentului rutier, dar în urma uzurii normale a bunului.

77. La 08 noiembrie 2017, CA „Galas” SA a încheiat cu intimata de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA raportul de verificare tehnică suplimentară a vehiculului, prin care s-a constatat 13 deteriorări la autovehiculul „*****”, cu n/î *****. Conform actului de evaluare nr.***** din 16 martie 2018, întocmit la solicitarea CA „Galas” SA s-a stabilit că valoarea despăgubirii de asigurare constituie ***** lei.

78. La actele cauzei există discrepanțe cu privire la suma calculată de o parte și suma calculată de cealaltă parte, însă instanța a respins în nenumărate rânduri demersul său de efectuare a expertizei de către un expert.

79. În drept, recurenta CA „Galas” SA și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare din 01 septembrie 2023, potrivit căroră, recursul este admis dacă hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

80. La 26 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și Buruiana Gheorghe copia recursului declarat de CA „Galas” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referințelor, comunicat intimaților la 05 ianuarie 2024 și 10 ianuarie 2024, fapt ce rezultă din avizele poștale de recepție anexate la dosar (f.d.10-12, vol.II), cu toate acesta intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au prezentat instanței de recurs referințele sale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

81. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă statuează că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

82. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

83. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

84. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

85. Recursul declarat la *15 septembrie 2023* de către CA „Galas” SA, a fost depus după data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

86. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) indică că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

87. Articolul 433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) învederează că:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: **f) recursul este vădit neîntemeiat.**

88. Articolul art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI:

89. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *17 mai 2023*, în ședință publică.

90. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată la sediul CA „Galas” SA, *la 26 iulie 2023*, prin poșta terestră, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar (f.d.230, vol.I), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă.

91. Totodată, în cererea de recurs CA „Galas” SA a menționat că a luat cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel la *21 iulie 2023*, accesând Portalul Național al Instanțelor Judecătorești.

92. Astfel, recursul declarat la *15 septembrie 2023* de către CA „Galas” SA, se consideră ca fiind depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.434 CPC.

93. Din analiza prevederilor legale precitate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

94. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

95. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

96. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

97. Completul de judecată remarcă că articolul 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilește că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs.

98. Din analiza recursului declarat de CA „Galas” SA rezultă că drept temei de declararea a recursului a fost invocat prevederile art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), potrivit căroră recursul este admis dacă: e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

99. Verificând legalitatea și temeinicia deciziei contestate prin prisma argumentelor recursului și normelor de drept precitate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau cu aprecierea nerezonabilă a probelor. Dimpotrivă, decizia contestată a fost emisă cu respectarea prevederilor legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă,

nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

100. De altfel, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea cadrului legal aplicabil speței deduse judecării.

101. Dezacordul recurenței CA „Galas” SA cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

102. Cu referire la invocarea art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, recurenta susține că decizia instanței de apel este arbitrară și bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

103. Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul prevederilor lit.e) art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, noțiunea de „hotărâre arbitrară” ori de „apreciere vădit nerezonabilă a probelor” urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

104. Pentru a elucida înțelesul textului „hotărâre arbitrară” din art.432 alin.(1) lit.e) CPC, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina (nr. 2)*, 5 februarie 2015, §62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Ballıktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, §75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

105. Totodată, potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

106. Nota informativă la Legea nr.246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „hotărâre arbitrară” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal). ...”. Iar, în nota de subsol la textul menționat în paragraful

precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă: Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (Dulaurans v. France, 2000, § 38). Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat anterior de aceiași judecători (Tel v. Turkey, 2017). Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (Anđelković v. Serbia, 2013; Lazarević v. Bosnia and Herzegovina, 2020).

107. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

108. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.2 din 16.01.2025 (pct.149-150), potrivit căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia ”hotărâre arbitrară”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza Bochan v. Ucraina (nr. 2), 5 februarie 2015, §62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza Balliktaş Bingöllü v. Turcia, 22 iunie 2021, §75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau

de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

109. Din textul recursului nu se constată în mod univoc vreun argument care ar justifica constatarea că decizia instanței de apel ar fi emisă contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele hotărârilor contestate, raportate la circumstanțele cauzei.

110. Subsidiar, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă în substanță la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

111. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată, îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

112. Completul de judecată nu exclude că o hotărâre judecătorească poate fi atât „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, însă fiecare din cele două sintagme urmează a fi invocate și bine argumentate separat.

113. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

114. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de CA „Galas” SA, este unul vădit neîntemeiat. Or, recursul respectiv conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse anterior care au fost analizate și apreciate corespunzător de instanța de apel.

115. La caz, lipsește aparența unei încălcări a dreptului recurentei CA „Galas” SA la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

116. De fapt, motivele recursului se referă la dezacordul CA „Galas” SA cu soluția pronunțată de instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii, aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, fapt ce nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

117. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de CA „Galas” SA conține în esență obiecții

de fapt și de drept similare expuse anterior în cererea de apel care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

118. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei contestate și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului. Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

119. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

120. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

121. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1,11p.141,§39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

122. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Compania de Asigurări „Galas” SA, este vădit neîntemeiat și urmează a fi considerat inadmisibil.

123. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI:

Consideră inadmisibil recursul declarat de Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Munteanu